

On. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

DELI IRLAP

A timiştorontali törvényes bej. sz. 85. (Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

A keleti harctérről továbbra is csak helyi jellegű harcokat jelentenek. Berlinben a keleti hadihelyzet tárláló jellemzésének minősítik Dittmar altábornagynak, az ismert német rádió-hírmagyarázóknak legutóbbi kijelentését: „Keleti arcvonalunk szilárdabbá vált, — a szilárd arcvonal pedig minden lehetőségnek teret ad.” A keleti arcvonal „a várakozás állapotában van.” Az állás-háborúnak ez az állapot csaknem kétvéli szakadatlan harc után következett be. Ez a nyugalom természetesen csak *feltehető és ideiglenes*. Mint Dittmar altábornagy mondotta, „mindkét félnek nyugalomra van szüksége.” Valószínű, hogy ez a nyugalmi színt meg-hosszabbodik annál a törekvésnél fogva, hogy „lehetőleg kedvező viszonyok között mérjék az ellenségre a nagy csapást, ami a dolgok természete szerint előbb vagy utóbb várható.” Mindeneset-ten ma egészen más értelemben beszélhetnek német részről arcvonalról, mint a csata kezdetén. Régebben bizonyos *kedvezőtlen arány* volt a rendelkezésre álló erők és a megszállandó területek között. Számszerű fölényben lévő ellen-séggel szemben, mint a szovjet csapatok, szilárd, zárt arcvonal nélkül az *el-hárítás* nehezen megoldható feladat. Eddig a német hadvezetőség ezt a fel-adatot *szakadatlan offenzívával* oldotta meg. Más szavakkal: *a terület nagysága és a csapatok ereje közötti különbséget csak állandó mozgásokkal lehetett kiegyenlíteni*. Most azonban a helyzet — Dittmar altábornagy megítélése szerint — alapvetően más. A harc továbbfolytatásá- a szilárd alapot teremtettek azon a vonalon, amely a téli harcok végered-ményeként alakult ki. Ez a vonal — hangsúlyozza a német katonai szövegívő — éppen olyan szilárd állás a nagy meg-szállt területek védelmére, mint ki-induló állomás a hadműveletek céljaira.

A keleti arcvonalon jelenleg uralkodó helyzetet az egyszerű katona szemléle-tesen a következő szavakkal fejezi ki: „a keleti arcvonal ismét alaposan elkénye-lesedett.” Ez mindenekelőtt a rendelkezésre álló harcosok nagyobb szá-mában fejeződik ki. Tény azonban az is, hogy a megszállt keleti területek ön-kénteséből egyre nagyobb számú alakulatok létesülnek a német hadigé-pezet megerősítésére. A fokozott hadi-anyagtermelés ugyanekkor lehetővé teszi, hogy a felszerelést megja-vítsák és megszáporítsák, messze túl-menedjen a veszteségek pótlásán.

Dittmar altábornagy a kubáni hídfő-állásnál lefolyt legutóbbi harcokat a to-vábbi hadviselés próbájának nevezte. Ez a próba — mint megállapítja — „teljesen igazolta a német hadvezetőség meggondolásait.”

Lapzártakor érkezett berlini je-lentés illetékes német hejryól származó cáfolatot ismeret a Ny a Daglig t Alle h a n d a című svéd lapnak arra a közlésére, mely szerint magasrangú né-met tiszték és a szovjet képviselői kö-zött, Kollontaj asszony, szovjet követ részvételével a stockholmi szovjet kö-vetségnek megbeszélések kezdődtek volna a Németország és Oroszország közötti kötendő békéről. Illetékes német helyen nyomtatékosan hangoztatják, hogy az ily hírekkel szemben való állásfoglalás tel-jesen fölösleges. A *Nya Dagligt Alle-handa jelentési neveltséges képszen-ségnek mondják Berlinben.*

A földközi tengeri hadszíntér
A római sajtó élén foglalkozik a Pantelleria eleste következtében elől-

Shimada japán tengernagy: Gyorsan közeledik a döntés ideje

A tengely légierei a Gibraltárból kelet felé tartó szövetséges hajókaravánokat támadják — „A hadihelyzet a Földközi tengeren alig változott” — írja a Messaggero — Cáfól a vichy török nagykövetség: Ankarában nem folynak előkészületek a francia felszabadítási bizottság elismerésére Berlin neveltséges képtelenségnek minősíti egy svéd lapnak a német-szovjet béketárgyalásokról szóló híret

lott helyzettel. Az olasz lapok általában megállapítják, hogy Pantelleria eleste-nek nem tulajdonainak tulzolt had-sza-ti jelentőséget a szövetségesek, kétségtelen azonban, hogy Pantelleria elfoglalása bizonyos propagan-disztikus értékek bír.

Az olasz megítélés helyességére mutat a Reuter brit hírügynökség katonai munkatársának a Timpul című bucureşti lap által is idézett megállapítása, hogy „Pantelleria, Lampedusa és a kis Linosa szigetnek elfoglalása nem vezetett el-sietett és tulságosan derültető követke-zetésekre a szövetségesek részéről, mert nem szabad elfeledni, hogy Pantelleria és Lampedusa egy hónapra keresztül rettetés bombázásnak volt kitéve, ugy-hogy a kis helységek felismeretelenek-ké váltak, a szigetek pedig inkább rom-halmazokhoz voltak már hasonlók.” A külföldi katonai hírmagyarázatok ál-talában megegyeznek abban, hogy a Szi-cíliai-csatorna e támaszpontjainak bir-tekbevétele nem az invázió közvetlen előkészítését, hanem a földközi-tengeri szöveltséges hajózás szabadabb-tételét szolgálja. Tengely-részről természetesen sietnek rámutatni arra, hogy Pantelleria elfoglalása nem oldotta meg meg a föld-közi-tengeri angolszász hajóforgalom biztonságának kérdését. A Messag-gero című római lap megállapítja, hogy az olasz és német légi erők Pantelleria eleste után is folytatják támadásait a szövetséges hajózás ellen, egyrészt a Pantelleria felé tartó partraszállási jár-művek másrészt a pantelleriai kikötő-ben horgonyzó egységek bombázásával.

Ezzel egyidejűleg a tengely légiereinek vállalkozásai kiterjednek a Gibraltárból kelet felé tartó szövetséges hajókaravá-nok támadására is. „A hadihelyzet tehát a Földközi-tengeren alig változott” — írja a Messaggero, majd hangoz-tatja, hogy a szövetségeseknek további nehézségekkel kell számolniuk ebben a térségben.

Törökország

Saradzsoglu török miniszterelnöknek a köztársasági heppari kongresszusán mondott zárvosze — bár megállapí-tásai a török külpolitika eddigi irány-vonalán mozogtak — élenk érdeklődést keltett a nemzetközi sajtóban. Már na-gya az a tény, hogy Ankarában eddigi, jól bevált külpolitikáját meg most sem követszerűl módosítani, mutatja, mily-súlyt jelent ma Kemal Atatürk Török-ország a világhatalmai erők eltolódása közepette. Ha van állam, melynek sem-legességét a belső erő és a hatalom tudata alapozza meg, Törökország az. Erdemes emlékeztetünkbe idézni Numan Menemencoglu török külügyminiszter-nek az új török nemzetközi jogi intézet minapri elavató ünnepségén elhangzott nyilatkozatát, mint olyat, melyben a török politika alapvető elvei kristályosod-nak ki:

„Célunk a külpolitikában az, — mondotta Menemencoglu, — hogy fanatikusán óvjuk Törökország jogait és érdekeit, hogy megőrizzük barátaink és szövetségesünk irányában azt a derült nyugalmat, mely lehetővé teszi szá-

munkra, hogy mindenkor teljes őszinte-séggel beszéljünk és még a legnehezebb pillanatokban is egyetlen eszményként a hoinap virágzóbb és a mainál sokkal ma-gasabb színvonalon álló Törökország eszményét ápoljuk.

— Ezeknek az irányelveknek kereté-ben haladunk előre és dolgozunk ebben az időszakban, amikor az embervér özönével öntlik az a vér, amelyről azt mondják, hogy a jövő virágzásának vált-sága. A török nemzet bőségesen és foly-tonosan ontotta véréát a jog érdekében de mindamellett, ha ennek szükség-sége felmerülne, hogy hoinap ujrakezélje, megint csak öntudatosan és örömmel ontaná véréát.

A török államférfiak nyilatkozataiban — mint ezt bizonyára olvasóink is több ízben megfigyelték — visszatérő mozza-nat az állandó résenállás, készenlét hangoztatása, a szükség követelte, eset-leges újabb áldozat vállalásának kidom-borítása. Ez jellemzi egyrészt a semleges Törökország magatartását, de ez indo-kolja másrésztől azt a színni nem aka-ró, a várakozás feszültségében izzó, ál-landó kérdést: sikerül-e Törökországnak továbbra is megmaradnia a semlegesség útján?

Lényegében véve Törökország is har-col: a diplomácia és a gazdasági erőfí-szítések leghatalmasabb fegyvereivel harcol — önmagáért. S ez a harca eddig oly sikeres volt, hogy elkerülhette a fegyveres összetűzést Saradzsoglu legutóbbi beszéde — ebből a szempont-ból — a török diplomácia vértelen győ-zelmének megcsillogtatása volt. —(r)

Jelentéseink a harctérről

Kemény a német légi elhárítás nyugaton: tegnap 14 szövetséges bombavetőt lőttek le

Berlin. A német vezéri főhadiszál-lás legújabb jelentése szerint a keleti harctéren csupán helyi jelentőségű harci tevékenység volt.

Az arcvonal déli szakaszán tegnap 24 szovjet repülőgépet saját veszteség nél-kül lőttek le, ebből 2 szovjet-gépet mag-yar vadászrepülőgépek lőttek le. A fran-csági arcvonalon német csapatok több szovjet támadást vertek vissza.

Pantelleria előtt a légiereő egy közepes nagysága ellenséges kereskedel-mi hajót és fegyveres felderítés során az Atlanti-óceán északi részében egy szállító gőzöst nehéz bombákkal cta-lált. Mindkét hajó olyan súlyosan meg-rongalódott, hogy epiasztulásuk bizto-sra vehető.

Angol bombavető repülőgépek az el-múlt éjszaka nyugatnémet or-szági területet támadtak meg és a le-dobott bombák lakónegyedekben, külö-nösen Köln városában veszteségeket okoztak a lakosságnak és épületkárok keletkeztek. 4 kórházat és 3 templomot találtak el a bombák. Ugyanekkor egyes ellenséges repülőgépek zavaró repülése-ket végeztek északi Németország fölött. Bombákat nem dobtak le. Német éjtszaka-i vadászgépek és a légiereő légvédelmi tűzvérsége 14 ellenséges bombázó repülő-gépet megsemmisítettek. 4 további el-

lenséges repülőgépet tegnap, saját vesz-tesség nélkül, a megszállt nyugati terü-letek fölött lőttek le.

AZ OLASZ HADJELENTÉS
Róma. (Rador). Az 1118-ik olasz hadijelentés:
Német harci repülőgépek Pantelleria kikötőjét támadták. Az ellenség mérsé-

Tozso az általános hadihelyzetről tájékoztatta az országgyűlést

Tokió. Tozso japán minisztereinek, hadügyminiszteri minőségében a japán országgyűlés előtt részletes áttekintést nyújtott az általános hadihelyzetről. Hangsúlyozta, hogy a katonai előkészü-letek eredményeképpen valamennyi arcvonalon nyugodtan szembenézhetnek a háborus helyzet alakulásával. Az indiai —burmai harcokat illetőleg az angol hadvezetőség megkísérelte, hogy Csung-king támogatásával visszaszerezze ezt a területet. A japán hadvezetőség azon-ban mindent elkövetett, hogy az ottani védelmi berendezéseket megerősítse és ezzel előmozdítsák Burma függetlensé-gét is. Uj-Guineán és a Salamon-szige-tekén a japánoknak sikerült megszi-lárdítaniuk előnyös hadi állásaikat. Csungkingé ugy látszik már teljesen el-vetettette hadi céljait Japánnal szemben

kelt légi tevékenységet fejtett ki néhány campaniai, calabriai és szicíliai község ellen, anélkül, hogy jelentősebb kárt okozott volna.

Agrigentótól délnyugatra olasz va-dászrepülőek két ellenséges gépet lelő-ttek; a két gép lángolva zuhant a ten-gerbe.

és ennek bizonyosságául több kínai tábor-nok csatlakozott a nankingi kormány-hoz. A japán légiereő heves támadásai-val teljesen meghínította mindazokat a kísérleteket, amelyek a keleti és dél-kínai tengeren a japán hajózás megaka-dályozására irányultak. Tozso minisz-tereinek ezután beszámolt az észak-kí-nai helyzet állásáról és reámutatott ar-ra, hogy egész Mandzsukuóban béke van és ennek a területnek a védelmi beren-dezéseit megingathatatlanul sikerült biztosítani.

A JAPAN HADITENGERESZETI MI-NISZTER ÖSSZEFOGLALÓ JELEN-TESE

Tokió. A német távirati iroda tokiói jelentés alapján ismerteti Shimada japán tengernagy, tengerészeti minisz-

ter nyilatkozatát, amelyben a japán haditengerészetnek a háború kitörésétől ez év június 15-ig elért eredményeit sorolta fel. Ezek az adatok a következők:

A japán haditengerészet előtt vagy másképpen megsemmisített 5214 ellenséges repülőgépet, elsüllyesztett 13 csatahajót, 11 repülőgép-anya hajót, 55 cirkálót, 56 rombolót, 128 tenger-alattjárót és 69 egyéb hadihajót. Ezenkívül számos tengeri egységet megrongáltak. A japán haditengerészet eredményeihez tartozik az is, hogy elsüllyesztett ezen idő alatt 362 kereskedelmi hajót 2,250.000 bruttó tonnatartalommal.

MEGERŐSÍTETTEK A JAPANOK AL-TAL MEGSZÁLLT TERÜLETEK VÉDELME

Shimada tengernagy ezután ismertette a japán tengeri hadvezetés fontosabb intézkedéseit és reámutatott arra, hogy az indiai óceán, valamint a Csendes-óceán északi és déli részein a múlt év december hónapja óta megerősítették a megszállt területek körül elterülő tengerresekkel. Ez év április hónapja óta a japán tengeraltjárók az indiai óceán vizein elsüllyesztették öt nagy szállítóhajót, Az északi Csendes-óceánon is érvénytelenül a japán tengeri haderők ereje. Március 17-én Attutól északra észrevettek egy ellenséges hajórajt. A harcban a japán hadihajók egy ellenséges cirkálót elsüllyesztettek, két másik hajót megrongáltak. A japán haditengerészet május 23-án Attu sziget közelében megrongált egy ellenséges cirkálót és elsüllyesztett egy rombolót. A déli Csendes-óceán helyzetről kijelentette Shimada tengernagy, hogy gyorsan közeledik már az az időszak, amely meghozza a döntést, mert a japán császári hadi-ő nagy hadműveletekbe kezdett.

SHIMADA

A JAPAN VESZTESÉGEKRŐL

Shimada tengernagy jelentése szerint a japánok a háború kitörésétől egészen a mai napig 878 repülőgépet, 1 csatahajót, 3 repülőgép-anya hajót, 3 cirkálót, 19 rombolót, 11 tengeraltjárót, 13 egyéb hadihajót és 90 segédhajót veszítettek.

A RUHR VIDEKET HATALMAS LEGELHÁRÍTÓ KÉSZÜLTÉG VÉDI

Genf. (DNE). Londonból érkezett jelentés közli, hogy a Daily Mailben nyilatkozat jelent meg, amelyet az angol légi haderő egyik tagja adott az újságnak. Az angol repülő részt vett a Bochum német város ellen intézett legutóbbi légitámadásban.

A repülő kijelentése szerint megállapítható, hogy a Ruhr folyóhoz és a Ruhr-medencéhez vezető valamennyi utat „a német légvédelmi útegek tömege” védelmezi. Az útegállások több mérföld hosszúságban húzódnak. Az ágyuk azonnal megsemmisítő tüzet indítanak azok ellen a repülőgépek ellen, amelyek a német védőövezet pereméhez közelednek.

Más angol repülők, akik szintén részt vettek a Bochum elleni támadásban, szintén kijelentették, hogy gépeiket a támadás ideje alatt állandóan erős elláráító tűz zavarta. Az angol repülők megállapítása szerint többszáz legeláráító ágyú tűzét egy időben.

TENGERBE ÉPÍTETT LEGVÉDELMI ERŐDÖK A NYUGATI INVÁZIÓ ELLEN

Berlin. A Nemzetközi Sajtótudósító jelenté: Közvetlenül a francia partvidék mögött kezdődik az atlanti-óceáni védőfal, amely Európát védi nyugatról jövő inváziók ellen. Több helyen acélból és betonból ugynevezett légvédelmi erődök létesültek itt, melyek hatalmas falaikkal és kis lövészokkal a közepkori várakra emlékeztetnek és az atlanti-óceáni védőfal előterét ellenséges légi támadásokkal szemben biztosítják. Ezeket a várakat az atlanti-óceáni fal elé a tengerbe építették bele. Az első képeket ezerről a korszerű tengeri erődökről a Der Adler című folyóirat, a német légügyi minisztérium képes lapja, közli. Az természetesen továbbra is titok marad, hogy hány ilyen betonkolosszus van a francia atlanti-óceáni partvidék mentén az Északi tengertől a Biscaya-öbölig. A légvédelmi erődök tornyain

Társadalmi rétegeink lelki találkozására jegyében nyílt meg Brassov-Brassóban képzőművészeink együttes kiállítása

(Brasov - Brassó). Örömmel és büszkeséggel számolhatunk be a romániai magyar képzőművészek e hó második vasarnapján megnyílt braszovi-brassói együttes kiállításáról. A református kereskedelmi iskola két egymásbanyúló hatalmas termét tölti meg a kiállítás anyaga és körülpillantva, első benyomásunk, hogy a kiállító tizenegy művész munkája, mint tizenegy nagy színpótló, egy egységes művészi képpé áll össze. Ez a kitűnő elhelyezés és csoportosítás érdeme. E művészi fokon megoldott munkát Matuz András, az aradi magyar képzőművészeti iskola vezetője végezte el.

A közönség mindjárt a megnyitás első napján

valósággal népvándorlás-szerűen

árasztotta el a kiállítási termeket. (Már pár órával a megnyitás után feltűnt itt is, ott is a képek alján a jelzés: „a d v a”). Megállapíthatjuk, hogy a vernisszage nem volt az alkalom arra, hogy a hölgyek dívatbemutatót rendezzenek, mert az ilyesminek elmúlt az ideje. E megnyitón felvonult népünk minden társadalmi rétege, a kiállításon egyaránt láttunk rokokus székelő lányt, gyárost, iparost, papot, munkást, orvost. A közönség alig tudott körülkérni a képektől, újból és újból körüljárta a termeket: a szomszédját oltotta, bizonyosággal, hogy a kultúra nem fényűzés, hanem életszükséglet. Megfigyeltük azt is, hogy a kiállítás összehatása mindenkire egyforma. Abban az életterében és életkedvében, ami a kiállítás minden egyes képéből sugárzott, a közönség ráismert a maga népi életére. Vajjon lehet-e együttes kiállításnak nagyobb eredménye, mint egy ilyen népi önmagárcsizmélés?

Ime

a művészek

seregszemléje: (Ha egy művésszel hosszasan foglalkozom, ez nem értékítélet).

Beleznay István (Arad), a kiállítás egyetlen grafikusát, mélyen átértett romantikus hangulatok ihletik meg.

Gallasz Nándor (Timişoara-Temesvár), sajnos csak három szobrot küldött a kiállításra. Súlyosan vívódik önmagával és az anyaggal. Szinte úgy érezzük, hogy a szobrász a formálódó szobor belsejében lakozott, hogy az anyag súlyát belülről győzze le. E küzdelem a Gallasz-szobrok tragikus pátozának magyarázata.

Gruza János (Zlatna-Zalatna), főlényes biztonsággal megfestett képeit küldte a kiállításra. Festményeinek legegységese a művész ismertető jegye. A lila színekben tobzódo téli táj utánozhatatlan mestere.

Hajós Imre (Arad), francia stílusú festészete beteljesedés, jövője mégis Csupa ígér. Világos, színes, vetett árnyékokat kerülő képei rajzban, szín- és fényhatásban, erős és biztos művész alkotásai; kompozícióin a gazdag képzőerőt önfegyelmével zabolázza, tehát nem irodalmi, nem mesél, hanem ábrázol, ez kompozícióin nemes arányosságának titka. Hajós ugyanekkor nagy ígérőt is, mert lényében van valami dinamikus, ami előrehajtja művészi pályáján. Mély művészeti kulturában gyökerező önkritikája egy időre megtorpanthatja ugyan, de megállítani semmi sem fogja, mert művészi tökélyre törekszik.

Kollár Gusztáv (Brasov-Brassó), folthatású vízfestményei olybá tűnnek, mintha egyszerre, egy másodperc villanásában rakta volna fel színeit. Kollár akasztellnek nevezi színes krétát és vízfestéket, keverő érdekes egyéni festészeti módját.

Leiter Artur (Brasov-Brassó), az igazi kompozíciós festő. Képei nem hízolognak, színei tompák, levegőjében van valami baljós, képeinek hangulata pedig balladaszerű. Nagy vásznai belső látomások. Bátor festő, kereső lélek. Az élet és a művészet nagy kérdéseire keres feleletet.

Lukács Irén (Brasov-Brassó) színtételekkel szépen bánó, az anyag nehézségeit könnyen legyőző művész. Rózsás csendőlete hibátlan mosoly, nagyon szép kép.

Muhos Kornél (Lugoj-Lugos), igazi akvarellista, nem fedi a színeit, üde,

derülátó. Színei szinte nedvesek technika frissességétől.

Paál Albert (Lipova-Lippa), kiforrott festő-egység, aki az új klasszicizmus művészeti törekvéseit hirdeti. Nyugodt, nemes egyensúly, szép fényhatású képeket fest. Biztosan oldja meg a legnagyobb festői problémákat is: néha egy kis színpótló ellenpontjára építi fel a képet s így adja meg képeinek egyensúlyát.

Pataki Sándor (Arad), akvarelljein valami enyhe ködös pára ül, ez teszi oly egyéni varázsúvá a képeit. Érezzük, hogy szereti a földet, amelyen áll, ez ad képeinek mély hitelt.

Soós István (Aradul-nou-Ujard), naturalista, nagy rajztudású komoly festő. Figurális képein megérik a szobrászati erő. Vajjon miért nem állított ki Soós szobrokat?

Vass Albert (Aiud-Nagyenyed), pasztell, akvarell, olaját fest. Pasztelljei lehetetlenül árukuak. Az árny csak arra jó, hogy mellette annál édesebben ujjongjon fel a fény. Fái fiatalon, szabadon hajlanak a szélben, valóságos himnuszok az élethez.

Vassné Székely Piros (Aiud-Nagyenyed), szobor-tanulmányaitban életre kél az emberi test, tiszta művészettől szövi harmóniába az emberi mozdulatokat. Kár, hogy csak néhány tehetséges olajképekével szerepel, mert így festészetéről átfogó képet nem tudunk adni.

Wolf Károly akadémikus ízlésű, lélekig ható arcképfestő. Akttanulmányai nagy rajztudású tanuskocik.

Fentebb már szóltam arról, hogy népünk ebben a kiállításban önmagára ismert. Hadd fejezzem be ezt az ismertetőt egy mélyebb bizonyossággal arról, hogy ez a kiállítás magyar. A magyar lelkiélet lényegi jegyei közt megtaláljuk a képzőművészetet, mint ahogy legtöbbször dalunk egy-egy természeti képpel kezdődik, meg a szemléletességet. E két sajátosság a képzőművészetek különböző képpen való ismertető jegye is és e kiállítás minden képén felismerhetjük ezeket a tulajdonságokat.

Abafáy Gusztáv

könnyű és nehéz ágyuk állanak és a veszély pillanatában tűz- és acéleső zudítanak az ellenségre. A légvédelmi erődök legénysége teljesen magára van utalva, csak bizonyos időközökben visznek kis gőzösköket utánpótlást.

A politikai arcvonal

Cunningham a hajótér-kérdésről tárgyalt Ankarában

Ankara. (Stefani). Sir George Cunningham, a közelkeleti brit hajóhad főparancsnoka befejezte ankarai látogatását és elutazott Törökország-ból.

Hír szerint Cunningham a török kereskedelem rendelkezésére bocsátandó brit hajótér-mennyiségről tárgyalt Ankarában.

A brit tengernagyot Saradzsoglu miniszterelnökön kívül Menemencoglu külügyminiszter és Csakmak tábornagy, vezérkari főnök is fogadta.

A BRIT MUNKÁSPART VISSZAUTASÍTOTTA A KOMMUNISTA-PART CSATLAKOZÁSI JAVASLATÁT

Amszterdam. (DNE). A brit hírközvetítő szolgálat jelenti, hogy az angol munkáspárt szerdán, 1,951.000 szavazattal 712.000 szavazat ellenében elutasította a kommunista pártnak a munkáspárthoz való csatlakozására vonatkozó kérését.

A VICHY TÖRÖK NAGYKÖVET ANKARÁBA UTAZOTT

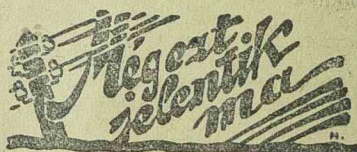
Vichy. (DNE). Az United Press ügynökség egyik híradásában azt közölte, hogy Törökország vichy nagykövete Ankarába utazott, hogy ott elkészítse a szakadár

lást. — löszert és élelmiszereket. Az erőd belsejébe keskeny lépcsők vezetnek a víztől-körtől a tetőre. Az erődök kijáratát sűrű drótkadályokkal biztosították és az erődök körül nagy aknamezők vannak.

franciák nemzeti felszabadítási bizottságának a török kormány által való elismerését. A vichy török nagykövetsége erre vonatkozóan tegnap kijelentette, hogy a szobanforgó hír nem felel meg a tényeknek. A vichy török nagykövet csak személyi okokból tartózkodik jelenleg Ankarában s néhány nap múlva Vichybe várják.

A BERLINER BÖRSENZEITUNG LITVINOV NYILATKOZATÁRÓL

Berlin. Litvinov washingtoni szovjet nagykövet nyilatkozatát ismerteti a Berliner Börsenzeitung. Az ismertetés szerint a szovjet nem elégszik meg az Egei-tengeri kijáratával, hanem kijáratot akar az Adriára is. Litvinov fejtegetéseiben, amelyet az újságíró előtt tett, megemlítette, hogy a szovjet terve szerint Horvátország, Dalmácia, Szlovénia és Istria egy államtömböt képezne és ez ellenőrizné a Szovjet adriai kijáratát. A Berliner Börsenzeitung állásfoglalásában rámutat arra, hogy a Szovjet nem elégszik meg a német-orosz háború előtti határaiival, hanem az Adriáig akar terjeszkedni. Most már megvilágosodik a moszkvai pánszláv értékelést tulajdonképeni célja is, — írja a német lap.

ISMÉT TÖBB EZER ZARÁNDOKOT FOGADOTT A PAPA. (Róma). A Vatikánvárosból jelentik, hogy a pápa szerdán több ezer zarándokot fogadott, akik között sok katona, sebesült, fiatal lázaspár és első áldozásos gyermek volt.

A NÉMETORSZÁGBAN DOLGOZÓ IDEGEN MUNKÁSOK KONGRESSZUSA. (Hamburg). A Németországban dolgozó külföldi munkások kongresszusa június 17-én tizenhét állambeli munkásság képviselőinek jelenlétében megnyílt (DNE).

A FINN KÉPVISELŐHAZ ISMÉT ÖSSZEÜLT. (Helsinki). A finn képviselőház több mint négy hónapos szünet után ismét összeült. Az első ülésen a pénzügyminiszter ismertette a kormány által beterjesztett törvényjavaslatot egy kötelező hadikölcsön jegyzéséről (Radior).

BOMBÁK ROBBANTAK GARIBALDI SIRJA KÖRÜL. (Róma). A Tribuna című olasz lap jelenti, hogy Caprera szigetén a legutóbbi angolszász légitámadás alkalmából a ledobott bombák mindössze husz méternyire robbantak Garibaldiak, a világhíró olasz szabadsághősnek a sírjától.

Svájc: A kis nemzetek életjogának előharcosa

A svájci közvélemény ma érzékenyebb szeizmográfja a nemzetközi hatalmatoknak, mint valaha. Tehát külön elentősége van, hogy Svájc sajtója oly okát és oly részletesen beszél a kis államok problémájáról. Különös nyomaikkal emelik ki Svájcban, hogy a mai általános helyzet közepette Bastianini olasz külügyi államtitkár és Göbbels miniszter is szólta a kis államok ügyéről. A probléma tehát feltétlenül európai jelentőségű, hogy a tengelyhatalmak vezetői is figyelmükre méltatják, akik most az Európa-erőd kiépítésével foglalkoznak. A nagyhatalmi koncentrációk egészen mérkőzésben, úgy véli a svájci közvélemény, elérkezett az ideje annak, hogy több gonddal tekintsenek az emberek a kis nemzetek sorsára, mint eddig tették.

Ami magát Svájcot illeti, az aggodó és szorongó svájci közvéleménynek a kis nemzetek sorsa, a kis nemzetek léte állandó gondja volt. A svájci társadalom tehát figyelemmel regisztrálja, hogy a szomszédos nagyhatalmi koncentráció vezetői is fontosnak találják, hogy a mostani európai helyzetben említést tegyenek erről. A svájci gondolat különben mindig is az összhang és a megegyezés eszméjét vallotta. Svájcban tehát most azt tartják, hogy ez a régi szabad és individualista intézményeket megőrzött kis ország még tud valamit mondani Európának. A svájci konföderáció gondolata még egyáltalában nem avult el, a szabad kantonális és községi önkormányzat sok szép példát kínál. A három (illetve a kis retoromán néppel együtt négy) svájci nemzet harmónikus uniója az egyenjogúság elvét hirdeti és a nemzetek egymás mellé rendelésének nemes öntudatára tanít.

Svájc hagyományai a „legnépiesebb” hagyományok. Példái, mint élhetek egyszerű munkás, derék emberek szabadon, a saját maguk alkotta államban. Mert a svájci aggodalmaknak és kétségeknek jelentős része ma az államra, a sajátos külön svájci államra vonatkozik. Svájc történeti és természeti képződménye, de egyetemes elvek lelkesítették a kis konföderációt, ahogy szabad parasztok, szabad községek, szabad kantonok szövetségéből az európai lét oly fontos egyeztető tényezőjévé emelkedett birodalmak találkozásánál, anélkül, hogy eredeti magatartásán változtatott volna.

A svájciak tehát azt mondják, hogy igenis szüksége van Európának a kis államokra. A kis államok valósággal ott állanak az európai emberiség bölcsőjénél. Idézük a görög, az itáliai, németországi, németalföldi, svájci példákat, melyek mind a kis államok magas emberi és műveltségi szerepét igazolják.

A svájci közvélemény félti az európai szellemet attól a világhatalmi elvtől, mely nem akar tudni a kis államok létéről. Kiemelik, hogy a nagyhatalmak méltányló szavakat hallatnak a kis államokról. Ugyanezekor a nyugati hatalmak felé is meggyőző erővel hangoztatja a svájci társadalom a kis államok, kis nemzetek életjogát. Nem most teszi először, Svájc mindig a kis államok, kis nemzetek ügyvédje volt, 1939 óta erről tanuskodik az európai diplomáciai történelem, — elég itt csak a svájciak állásfoglalását idéznünk a különböző változatok közepette a finnek érdekében.

Természetes, hogy Svájc itt a saját érdekében is beszél. Ovíja államiságát és ennek ideológiáját és kitiltja polgárait közül, akik ellene vétenek. Ez az állásfoglalás azonban egyetemes európai jelentőségű s találkozik a többi kis nép, nemzet, állam érdekeivel, melyek most a háború különböző formáinak terheit viselik. A pontos és alapos vizsgálódás, a tárgyilagos szemlélet arra tanít, hogy a kis nemzetek és államok, ha módjuk van a gátlástalan megnyilatkozására, igen fontos elemek Európának, már számbelileg is. Nem véletlen tehát, hogy Svájcban nem egyszer emlegetik a kis nemzetek aktív szolidaritását, ami helyes és észszerű középpontja lehetne az európai újjáépítésnek. Svájc hivatása

Világlátásunk változása

A világról alkotott fogalmaink változását rendszerint észre sem vesszük. Egy napon azonban arra ébredünk, hogy teljesen új nézőpontból itéljük meg környezetünket és viselkedésünk is új törvényekhez igazodik. Ilyen régóta készülődő változás tudatosul most bennünk a nemzetről alkotott fogalmunkban.

Mostanig érvényes szemléletünket módosítva, a nemzet képzetét kiváltóképpen a néppel, azaz a magyar paraszttal és munkással kell azonosítanunk.

Mert ha eddig létünk kérdéseit a felszínen jelentkező tüneteknek és a felszín alatti rétegek szempontjából vizsgáltuk, akkor mostantól kezdve gondolkodásunk irányvonalait a nemzettest bensejébe munkáló erők és hatások megismerésére kell fordítanunk. Mostantól kezdve egy jelenség vagy egy mozgalom vagy egy előkeltés csupán annyiban érdekelhet bennünket, amennyiben az a széles népi rétegek előnyére szolgál.

Lehet, hogy ez a felfogás lemondásokra kényszerít bennünket. De nem tehetünk másként, jövőnkül van szó, amelyet csupán szemléletünk tökéle-

tes átállítása mutathat meg nekünk valódi jelentőségében.

Közéletünknek valamenyí megváltoztatását tehát ebből a népi szemléletből kell lemernünk. Azért leszünk hívei a szövetségi mozgalomnak, mert a népi rétegek anyagi felemelését tűzi ki céljául. Azért kívánjuk gazdalköreink hatékony működését, mert ezzel falusi lakosságunk életereje növekszik. Azért foglalkozunk az új magyar népi irodalommal, mert rádbömb a magyarság valódi sorskérdéseire.

Ami pedig ennek a mértéknek nem felel meg, azt egyelőre félretesszük. Nem azért, mert rossz, hanem azért, mert fontosabb dolgaink vannak. Népi dolgaink.

Az új szemlélet ne riasszon meg senkit. Mert nem a világ alakul át, csupán a róla alkotott képzetünk. A föld, a hold, a nap, a bolygók semmit sem változtak Kopernikusz felfedezése nyomán. Csupán a lélek változott meg, amely megfalta, hogy immár nem saját kicsi csillaga a középpont, hanem a nap, amely az életet adja.

Szemlélet Ferenc

Ötvenezer katonát állított a romániai német népcsoport a német véderő és fegyveres SS. szolgálatára

SCHMIDT ANDREAS NÉPCSOPORT-VEZETŐ BUCSUZTATOJA A SIBIU-NAGYSZEBENI ÖNKÉNTESEK TAVOZÁSÁKOR

Timisoara - Temesvár. A Südostdeutsche Tageszeitung jelentése szerint Sibiu-Nagyszebenből pünkösdkor az oitani körzetből a fegyveres SS-alakulatba besorozott 1200 önkéntes indult el. A távozókat ünnepélyesen bucsuztatták, megjelentek a hatóságok képviselői is. Schmidt Andreas, a romániai német népcsoport vezetője bucsuztatásában kijelentette, hogy a német véderőhöz és a fegyveres SS-alakulatba most bevonuló 30.000 önkéntes a román hadseregben még szolgálatot teljesítő német férfiakat számítva a romániai német népcsoport összesen ötvenezer katonát állított. Olyan szám ez, hangsúlyozta, amely bizonyítja, hogy a romániai német népcsoport ma Délkeleten a legmagasabb arányszámban szol-

gátat háborús résztvevőket. Schmidt Andreas német népcsoportvezető a továbbiakban rámutatott arra, hogy a német népcsoport hadköteles férfitagjainak ez az önkéntes sikrasszálása az ösők bevándorlása óta a legnagyobb történelmi tettet jelenti. Annak idején a német telepesek az ekesszarvval a kezükben jelentek meg a területen, hogy azt Európa számára megnyerjék — mondotta a népcsoportvezető — és most karddal térnek ismét haza, hogy a szabadságért és a német küldetés beteljesüléséért küzdjenek.

A Horst-Wessel-Lied előnkélese után a pályaudvarra indult a menet, ahol a bevonulókat 50 vagonból álló szállítómeghajtó várta.

Montenegróban harcok folynak a partizánokkal

Zágráb. Montenegróban súlyos harcok folynak a partizánokkal. A boszniai hegyekbe menekült partizánok Kolosevics Sava vezetésével Nikšić városka felé indultak, azonban ebben olasz csapatok megakadályozták őket. A mintegy 3000 partizán két napi harc után, súlyos veszteségek árán,

visszavonult. Egy másik partizán csapat Dafesevics vezetésével Albánia felé akart egúrtat nyerni, de egy olasz hadtest heves harcokban megakadályozta szándékát keresztülvitelét. Montenegróban csapatmozdulatok vannak folyamatban.

Komoly zavargás tört ki Hondurasban

Milano. A Corriere della Sera című olasz lap a New York Times híradására hivatkozva közli, hogy Honduras közép-amerikai köztársaságban zavargások vannak. Chaluteca tartomány déli részén Davillo tábornok állt a felkelők élére, Umano, az ellenzék vezére pedig fegyveres csapatokkal Tela közelében

szállt partra. Mindkét vidéken kihirdették az ostromállapotot. Washingtonban tartózkodóan itéltek meg a hondurasi helyzetet, általában azonban az a vélemény, hogy Roosevelt elnök északamerikai csapatokat küld a hondurasi kormánycsapatok megerősítésére, ha a felkelőkkel azok nem bírnának.

határozottan „nemzetközi”... Nem mintha régi és nemes állami öntudatából és nacionalizmusából bármit is engedett volna. „Nemzetköziségnek” lényege éppen, hogy nem hagyta el ezt az ősi, nemzeti-állami ideológiát, hanem azt felkínálja az európai megegyezés, megértés érdekében.

Ez a gondolat külön figyelemre kényszerít. A nacionalizmus társadalomtanának egyik kiváló német tudosa, Waldemar Mietscherlich azt tanítja az európai nacionalizmus formáiról írott könyvében, hogy a társadalomtudomány tapasztalatai szerint vannak állandó és vannak változó tudományos fogalmak. A nacionalizmus eszméjét a változó fogalmak közé sorolja a német tudós. Szerinte tehát a különböző korok és helyzetek más és más érdeklődést kölcsönöznek a nemzeti eszme megnyilván-

Kitünő eredménnyel végződött az aradi római katolikus elemi fiúiskola 1942-43-as tanéve

Arad. Az aradi római katolikus elemi fiúiskola a minorita kulturához zsufozásig megtelt nagytermében pünkösöd vasárnapján ünnepélyes keretek között tartotta meg kitünően sikerült, évszázadi ünnepélyét. A gondosan összeállított műsort a királyhimnusz nyitotta meg, majd az I. és II. osztály növendékei vidám jelenetekkel szórakoztatták a közönséget. Ezután Rapetzky Ferenc iskolaigazgató tartalmas beszámolója hangzott el, amelyből kitünik, hogy a hét osztályos elemi iskola tanerői; Kiss Katalin, Lukhaup Mária, Pintér Ilona, Széke Mária, Oláh Ferenc minorita atya, felkeltő, Rapetzky Ferenc igazgatóval az élen az elmúlt esztendőben is értékes munkát végeztek. A tanév elején beiratkozott 226 növendék közül évközben kimaradt 14, sikerrel vizsgázott 210 és csak 2 bukott meg.

Rapetzky igazgató ezután beszámolt a szegény gyermekek felruházása érdekében rendezett karácsonyi segélyakció szép sikeréről, majd ismertette a Kölcsey Egyesület által a III. és IV. osztály növendékei számára kiírt írásverseny bírálat bizottságának döntését, amely szerint a III. osztály növendékei közül az első díjat (300 lejt) Palotás László, a második díjat (200 lejt) Wolmann Emil, a IV. osztály növendékei közül az első díjat (300 lejt) Halmai-Werner György, a második díjat (200 lejt) Ajtay László nyerték el. Ajtay László ezenkívül az iskolaszövetkezetben kifejtett szorgalmas munkájáért 500 lejt jutalomban, Behm Béla pedig nyilvános dícséretben részesült. Több növendék szorgalmáért és jó magaviseletéért pénzbeli jutalmat kapott. Az igazgató végül hálás köszönetet mondott a szülők részéről tapasztalt megértő együttműködésért és kérte, hogy értékes támogatással a jövőben is járuljanak hozzá a nevelési célok minél tökéletesebb megvalósításához.

Olaszországban szigorúan büntetik a komolytalan, kihívó viselkedést

Róma. Az olasz hatóságok rendkívül szigorúan ellenőrzik az idő komolyságra való tekintettel életbeléptetett rendelkezések végrehajtását. Ezek a rendelkezések elsősorban a közönség magatartására vonatkoznak. Különösen a követeles körülményekre terjed ki a rendőrség figyelmé: a szabadban nem szabad zenélni, fűrdőruhákat csak a fűrdőben szabad használni, a nők nem hordhatnak túl rövid szoknyát, a nők nadrágban nem járhatnak, sőt nem is kerékpározhatnak. Szigorú büntetéssel sújtják mindazokat, akik magatartásukkal bözbotránnyal okoznak és ezzel különösen az erkölcsi jóérzést sértik meg. A büntetés: kétezzer líráig terjedő pénz bírság és három hónapig terjedő elzárás.

Firenzeben legutóbb négy személy ellen eljárás indítottak, mert estélyi rendeztek. Az estély egyik résztvevőjét, névszerint Roselli Zelturco-t öt évi, a többi résztvevőt három-három évi elzárásra ítélték. Ugyanazért a cselekményért egy külföldi állampolgárt, Sapetra Carlost gyűjtőtáborba szállították.

készíti a kis államokat, hogy ezt a szellemet életre költse. A hadijog helyett egy másik jog rendszerét dolgozzák ki a kis államok. Svájc is ebbe az irányba fejlődik szabad községi és kantonális hagyományai alapján: ez a nemzetközi jogrend nemes eszméje.

A kis államoknak elsőrendű érdekük a nemzetközi jogrend, mely nem csupán a természetjog magasztos tételeire épít, de tételek megvalósulását is keres. Ahogy az emberek közti életet a jogrend szabályozza, úgy kell hogy az állami, nemzeti egyéniségek viszonyát is a jog és az igazság, a méltányosság és megértés tettei irányítsák. Kinek lenne ez nagyobb érdeke, mint éppen a kis államoknak? Miközben Svájc közvéleménye magásra emeli a gondolat tisztá lobogóját, az európai jövőre, az emberi sors érdekére figyelmeztet. (gl)

Csökken a feancia diáklányok száma

Még jól emlékszünk az erőteljes harcokra, amelyeket a századforduló óta vívtak a nők az egyenjogúsításért, az egyetemeknek a lányok számára való megnyitására és más hasonló kívánságokért. Ezeket részben már el is érték. Majdnem minden országban megadták számukra a választói jogot és az egyetemek egy részét is megnyitották előttük. Ugyáltszik azonban, mintha utóbbi időben a női nem éppen az ellentétes álláspontra helyezkedne. Párizsi híradások szerint az egyetemeket és főiskolákat már nem látogatják olyan nagy számban a nők, mint azelőtt. A Quarlier Latin és a Sorbonne vidékén egyre csökken a diáklányok száma. Az „Ecole nationale des chartes” nevű főiskolán hosszú időn át mindig a lányok voltak többségben, ebben az évben pedig mindössze három nőhallgató jelentkezett felvételre. Az innen kikerülő diplomások helyek könyvtárakban, levéltárakban, kávéházak alkalmazását, ahol komoly kutatómunkát is végezhetnek. A francia kultúra orisziolektációjához számított ez a főiskola és régebben boldog volt az a nő, aki itt végezhetett el tanulmányait. Most pedig úgy tűnik fel, mintha a női társadalom értéklődése teljesen megszűnne az élőkkel intezet iránt.

Mi ennek az oka? — vetik fel a kérdést Párizsban. A főiskola igazgatója szerint a nőhallgatókat ma is éppoly szívesen fogadják, mint régebben. Tehát nem a főiskola vezetésében kell keresni a hibát. A maga részéről azt hiszi, a nők visszahuzódását részben azaz lehet magyarázni, hogy a végzett hallgatóknak általában el tudtak ugyan helyezkedni, de vezetőpozícióhoz nem jutottak. A fontosabb helyek mindig a férfiaknak jutottak. Ezenkívül arra is rájöttek a nők, hogy a kereskedelmi és gazdasági világban sokkal jobb fizetéseket érhetnek el, mint a közhivatalokban, könyvtárakban és levéltárakban. Ahhoz pedig, hogy a kereskedelmi életben elhelyezkedjenek, nem szükséges négy éven át nehéz tanulmányokat végezni egyetemen vagy főiskolán. Ez kevesebb fáradsággal és előkészülettel is elérhető.

Igy elmélkedik a főiskola igazgatója. Viszont más oldalról meg azt mondják, ezúttal nemcsak gazdasági vagy érvegyesületi szempontokról van szó. Hivatkozunk Pétaín marsallra, aki a családi élet fontosságát hangsúlyozta nemzeti előtt. Az agg államfő szavata nem maradt hatástalan s különösen az ifjúságra tett mély benyomást. Részben ennek tulajdonítható, hogy a felnövekvő leányok nem az egyetemekre sietnek, hanem a családi életben tevékenykednek és legigazibb hivatásukra a gyermeknevelésre készülődnek.

BARTÓK IREN

— A vasuti kocsi kispadjai három utas számára szólnak. A vasuti vezérigazgatóság az utazóközönség tudomására hozta, hogy a vasuti kocsikban levő olyan padok, amelyeken két számított ülőhely van, három utas számára szólnak, mert ezeken három utas sífér.

— Félitler étolaj. Timisoara-Temesvári város közéleti szolgálat elrendelte, hogy étolaj kerüljön kiosztásra. Egy-egy személynél félitler étolaj jár. A kereskedőknek a lerakatokból három napon belül kell átvenniük a szükséges olajmennyiséget. Azt a kereskedőt, aki a meghatározott időn belül nem veszi át az olajat, megbüntetik. Az olaj szétosztása az eddigi — régi — élelmiszer-jegyzék 7. számú olajjegye ellenében történik.

— Adományok. Egy magát megnevezni nem akaró adakozó tízezer lejt juttatott el az aradi római katolikus elemi fiúiskola igazgatóságához szegénysorsu jótanálok felségelyezésére. — A Magyar Népközönség szegényeinek javára N. N. Szent Antal nevében 100 lejt adományozott a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

Junius 19, szombat
R. kat.: Gyárfás
Protest.: Gyárfás
Ort.: Judás

apkelte 4 6 2 p
ny.: 19 óra
nappal hossza:
15 óra és 56 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-Temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetéseket, hirdetések és felszólalások Reclama hirdetőirodában, Metianu-utca 6. Tele fon: 17-11.

— BÜNTETÉS TERHE ALATT EL KELL VÉGEZNI A KUKORICA KAPALÁST. (Bucuresti). A hivatalos lap június 15-i 136. számában földművelésügyi miniszteri rendelet jelent meg, amely büntetés terhe alatt a kukorica háromszori kapálását, valamint a kukoricával kapcsolatos más teendők elvégzését kötelezővé teszi. A rendelet ellen vétőket a mezőgazdasági mozgósításról szóló rendelettervény értelmében kétnapi elzárással és 500 lejtől 1000 lejtig terjedő bírsággal, illetve 5000 lejtől 12.000 lejtig terjedő bírsággal sújtják.

— Csecsemőgondozónői tanfolyam Timisoara-Temesvárott. A dr. Kakuk-csecsemőgondozónői tanfolyam nyílik, amelynek résztvevői kenyérkeresetet biztosító emberbaráti hivatásra képezhetik ki magukat. A tanfolyamról valamint a tanfolyamon való részvétel anyagi feltételeiről később nyújt felvilágosítást a Magyar Nőegylet. A tanfolyamra vidéki leányokat is felvesszük, akik a csecsemőgondozóknak lakást is kaphatnak. A lakás biztosítása céljából szükséges június 20. és 25. között jelentkezni, ugyanakkor veszik át a Timisoara-Temesvárott lakó növendékek jelentkezéseit is. A jelentkezéskor szükséges iratok: születési anyakönyvi kivonat, vagy keresztlevél, állampolgársági bizonyítvány, iskolai végzettség. Jelentkezni a dr. Kakuk-csecsemőgondozóban lehet Timisoara-Temesvárott.

— Új bérkocsidíjszabás Aradon. Június 15-től kezdve Aradon a következőképpen állapították meg a bérkocsik viteldíját: a belvárosból a pályaudvarra 50 lej, a pályaudvarról a belvárosba 60 lej, bérkocsi egy órára bérelve 140, negyedórára 40 lej, a belvárosból vagy a pályaudvarról Ségába 80 lej, Gájba 120 lej, a temetőbe 80 lej, Micalaca Nou-Ujmikelakára 90 lej, Micalaca Veche-Omikelakára 110 lej, a belvárosból Aradul Nou-Ujaradra 110 lej, a belvárosból vagy a pályaudvarról Pernyáába, a vágóhidra, az állatvásártérre 80 lej. A fenti viteldíjak két személy után számíthatók, minden további személy után a tarifa 25 százaléka fizetendő. Lakásra rendeléskor a viteldíjon kívül 20 lej számítható fel. Este 10 óra és reggel 6 óra között a viteldíj 25 százalékkal drágább. Várakozásért ez egy órára vagy negyedórára megállapított tarifát kell fizetni.

— Szobájában ásta el meggyilkolt apását. Capalna-Kápolnás severinszörénymegei községben Tarlie Persida 46 éves asszony férje halála után rossz viszonyban élt apósával, a 81 éves Tarlie Ionnal, aki már gyengeelméjű is volt. Egyik éjjel, amikor az öreg zajt okozott, az asszony a kályha mellől egy darab fát kapott fel s avval háromszor fejbevágtá az öregembert. Tarlie Iona helyszínen meghalt. Az asszony erre a háza egyik szobájában hantolta el az após holttestét s a padlót meszes vízzel felfestotta, hogy az ásás nyomait eltüntesse. Másnap azt híresztelte, hogy apósa nyomtalanul eltűnt. A gyilkosság azonban kitudódott, az asszony most került a timisoarai-temesvári börtön-tábla elé, amely négy évi fegyházra ítélte.

— Változás a magyar kormányban. A Südostdeutsche Tageszeitung budapesti értesülés alapján beszámol arról, hogy a magyar kormányzó vezér Nagy Vilmos vezerezredes, honvédelmi miniszter állását felmentette és utódjául vezér csatay Csatay Lajos vezerezredest nevezte ki. Csatay már letette a hivatalos esküt.

— Az osztálysorsjáték ötödik osztálya nyolcadiknap huzásának eredménye. (Bucuresti). Az osztálysorsjáték ötödik osztályának nyolcadiknap huzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 100.000 lej: 10.181, 53.479, 63.386, 75.615; 60 000 lej: 46.844, 11.535, 52.654, 271, 36.004; 50.000 lej: 78.625, 47.402, 33.260; 40.000 lej: 42.706, 76.934, 1411, 39.277, 27.476; 25.000 lej: 51.083, 73.150, 52.295, 78.164, 13.933, 47.065, 53.466, 50.190, 72.578, 19.743. A felsoroltakon kívül még több sorsjegyet huztak ki egyenkint 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyerménnyel. A huzás tovább folyik. Számhibákért felelősséget nem vállalunk.

Este kilenc óra tájban erősen beborított, öbrösarcu bácsi várakozik a villamosra.

Jön a villamos, a bácsi üledelmesen várja, amíg mindenki felszáll, aztán ő is fellép a lépcsőre, de nagyon bizonytalan léptekkel. A kocsi elindul, ő meg úgy lóg a lépcsőn, mint egy túlérett alma, amely minden pillanatban lepotyoghat a fáról.

Egyszer nagyot zölkөн a kocsi s a bácsi valóban úgy lepottyan a kocsit közepére, hogy csak úgy nyekken. Pont a közlekedési rendőr lábai elé.

A villamos megáll, a járókelők összeszaladnak. Mi az? Mi történt?

A bácsi pár pillanatig élettelenül fekszik a földön, de aztán felnyitja szemét és megszólal:

- Há-há-hány óra?
- Kilenc — feleli a biztos ur.
- A bácsi ijedten megvakarja a tarkóját.
- Ki-ki-kilenc? A-a-akkor fe-fe-felekelek!

— Gyászír. Könyg György, régi timisoarai-temesvári polgári család tagja, aki hosszú éveken keresztül főnöke volt a gyárvárosi második számú adóhivatalnak, csütörtökön este 61 éves korában kinos szenvedés után gyárvárosi Penes Curcagul-sor 8. szám alatti lakásán meghalt. Az elhunytat felesége, családi nevén Jakab Matild, fiai, Frigyes, Ervin és Gyula, valamint menyé és fivéréi, Emil és Vilmos, továbbá kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése június 18-án pénteken délután 5 órakor lesz a gyárvárosi temető halottasházából az evangélikus egyház szertartása szerint.

— Új legmagasabb husarak Alba-Iulian-Gyulafehérvárott. (Saj. tud.) A város vezetősége a következő legmagasabb husarakat állapította meg: mariahus 128, borjibus 170, bárányhus 200, disznóhus 236, nyers szalonna 290, zsírnak való szalonna 310 lej kilónként.

— Meglopta ismerőseit. A timisoarai-temesvári rendőrség letartoztatta Pozmanoff Miklós orszoval fiatalembert, aki néhány nap alatt Timisoara-Temesvárott több ékszerlopást követett el. Felkereste régebbi ismerőseit is a látogatás során, kedvező pillanatban meglopta őket. Főleg ékszereket, aranytárgyakat vitt el. A károsultak között vannak Stern Károly és Klein Irén gyárvárosi lakosok, továbbá Fratelia-Ujksodán lakó nagynénje, Mitzky Lujza is. Ettől egy Doxa-órát lopott el. Letartóztatása után a lopásokat beismerte és megnevezte azokat is, akiknek a lopott ékszereket eladta. Pozmanoffot átadták az ügyészségnek.

— Tűzet okozott az eső. A napokban felhőszakadásszerű eső volt Maklón. A Mészáros-féle fátelenen az eső átszivárgott a mészoltoszin tetőjén és ráfolyt a kosarakban felhalmozott óltatlan mészkőre. Az óltatlan mészkőnek a vízzel való érintésekor nagy hő keletkezett, amely a kosarakat meggyújtotta. A tetőt is tűzet fogott, sőt a nagy hőségben a raktárban levő vízdeszmerleg vas alkatrészei is meccsoltak. A tűzet a kivonult tűzoltóknak poróltával sikerült megfékezniük. A kár jelentős.

— Birósági idézéseket és bélyegzőt hamisított. Romanciu Francisc neví timisoarai-temesvári szélhámos viselt dolgai miatt már több ízben került a bíróság elé. Romanciu lakásán egy házkutatás alkalmával hamisított hatósági nyomtatványokat talált a rendőrség. Megállapították, hogy Romanciu az aradi bíróság idézési lapjait hamisította majd hamis pecsétet is készített. A nyomtatványok és a bélyegző hamisításáért a bíróság most 3 havi börtönrre ítélte.

— Szabotázsítéleték Devan-Dévan. (Saj. tud.) A devai-déval törvényszék mellett működő szabotázsbíróság a szabotázstörvény rendelkezéseinek megszegése miatt a következő egyenként ítélte el: Ghirlanda Ioani (Hunedoara-Vajdahunyad) 3 havi munkatáborra, Brad Ioani (Simeria-Piski) 2 hónapi munkatáborra, Rusu Iosifot (Cugir-Kudzsir) 2000 lejre, Giaci Mariát (Mártnesti-Mártonfalva) egy hónapi munkatáborra és 2000 lejre, Georgescu Mariát (Orastie-Szászváros) 2000 lejre, Bede Sándort (Orastie-Szászváros) 2000 lejre, Székely Mariát (Deva-Déva) egy hónapi munkatáborra, Pfaff Mariát (Dobra) 2 hónapi munkatábor, Donáth Esztert (Deva-Déva) 6 hónapi munkatáborra, Szálkay Márton (Hunedoara-Vajdahunyad) 1 hónapi munkatáborra, Mare Mariát (Deva-Déva) egy hónapi munkatáborra. A bíróság Székely Mária, Donáth Eszter és Pfaff Mária büntetését felfüggesztette.

(*) Halálózás. Wittib József, géplakatos-mester rövid szenvedés után Radnó elhunyt. Temetése fényes papi segédlettel é hó 15-én délután ment végbe, őszinte részvét mellett. Az elhunyt nagy pártfogója volt a radnai római katolikus iskolának, amelynek iskolaszéki tagja is volt.

— Mozik műsora. Junius 18, péntek: Arad: Aro: „Az árva” (Tereza Venerdi), Corso: „Bonaparte kisasszony” (Edwige Feuillère), Forum: „Az asszony és a bün” (Viveca Lindross, Gustav Diesel), Urania: „Vihar az északi tengeren”. — Timisoara-Temesvár: Apollo. „A karaván” (Michel Simon, Isa Pola, Rossano Brazzi), Capitol: „Semmi újsg ma este” (Alida Valli), Corso: „Fedora” (Amadeo Nazzari), Thalia: „Variete” (Attila Hörbiger, Hans Moser).

— Ügyeletes gyógyszerárak. Junius 18 péntek: Arad: Rozsnyak (Avram Jancu-tér), Aldea (a gyermekórházal szemben) — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahne, Károly (Libertati-tér), Gyárváros: Jahne, Rudolf (Stefan cel Mare-utca 3), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut 27), Józsefváros. Diana (Bratianu-utca 29), Mehala: Chio-reanu — Fratelia-Ujksoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremiel. — Junius 19, szombat: Sibiu-Nagyszombat: Jantea (Regele Ferdinand-ut 20.)

FORUM-MOZI, ARAD
Ma rendkívüli filmbemutató. Bucurestiben, Constantában és Siraiban leperegő izgalmas filmesemény.
Az asszony és a bün
A főszerepben Európa új Greta Garbo-ja, Viveca Lindfors és Gustav Diesel.
Előadások 2-10 óráig, 5, 7 és 9 óráig.

EGÉSZSÉGÜNK

Jalusi orvos

A falu népe lelkesedéssel beszél a „mi orvosunk”-ról. Megbecsülik, szeretik. Az egyetemen nem tartozott az elsők közé, sőt inkább hátul bandukolt az előmenetelben. Mindig megtanulta — és jól megtanulta — azt, amire az általános gyakorlat folytán orvosnak szüksége van. Az elméleti tárgyakat nem szerette. Megbukott a természettanból, a vegytanból. A klinikai tárgyakat kedvelte. Ezekből is főleg a gyakorlati vonatkozású dolgokat tanulta meg. Elméletek, feltételek nem érdekelték. Felvette a nem kötelező fogászatot is s több száz fogat kihuzott, mielőtt orvosi oklevelét megszerezte volna. Ennek a gyakorlati tudásnak aztán nagy hasznát látta a vidéken. Tudja jól, melyek a tüdőgyulladás tünetei s a gyermekbetegségeket is világszerte szemmel kíséri. Nehéz szülésnél estétől reggelig, vagy reggeltől estéig a vajdó asszony mellett tartózkodik s minden tőle telhetőt megtesz, hogy ép, egészséges kis embereket segítsen a világra. Azt, hogy Bang-betegség is van a világon, akkor tudta meg, mikor már tíz éve észlelték és leírták. Fogalma sincs a Raynaud-kórról, a sclerodermiáról, de megmenetett az életnek olyan merevgörccs-esteket, amelyekről már más lemondott volna. Az az ember, aki az egyetemi évek alatt agyát nem terhelte feleslegesen, hanem kiválasztotta és megtanulta azt, amire az életben, a gyakorlatban van szüksége. A mindenhez értő, de már a feledés homályába merülő háziorvos alakja elevenedik meg benne. Nem vár sokat az ételtől, csak szeretetet, csak egy kis szeretetet, törődékét annak a nagy szeretetnek, amivel elhalmozta embertársait, amíg a szívét osztogatta közöttük.

(Dr. H. J.)

A paprikáról

Sok ember kérkedik azzal, hogy csak a nagyon erős, „mereg csipős” paprikát szereti. Vannak, akik a gyenge, az édes paprikát, ha belekóstolnak, megvetéssel tányérjukra vetik. Ezek azt vallják, hogy csak a csipős paprika a jó és minél erősebb a paprika, annál jobb.

Ezek mind tévedésben vannak.

A paprikafogyasztás fontos, mert a paprika sok C-vitamint tartalmaz, amire az emberi szervezetnek szüksége van. Egyetlen zöld-, vagy paradicsompaprika fedezi az ember egész napi C-vitamin-szükségletét.

A paprikák egy részében a C-vitamin és a zamatot adó anyagok kívül egy erős csipős anyag is van, amelynek capsaicin a tudományos neve. Ez a capsaicin az emberi szervezetre ártalmas.

Azért már évek óta arra törekszenek, hogy olyan paprikát tenyesszenek ki, amely változatlan, sőt fokozott C-vitamin-tartalma és aromája mellett capsaicint lehetőleg nem tartalmaz. Ezek a kísérletek már eddig is igen szép eredménnyel jártak és még folytatódnak.

Ajánlatos — különösen nyáron — a nem erős, ugynevezett édes zöld- vagy paradicsompaprikát nyersen fogyasztani. Az ilyen paprika ételbe is tehető. A nyersen fogyasztott paprikát ki kell érezni, mert ereiben van a legtöbb csipős anyag. A paprikaőrlemények készítésénél is tanácsos ilyen nemesített, édes, kierezett és megmosott paprikát felhasználni. Az ilyen paprikából őrölt fűszer-paprika nem veszít C-vitamin-tartalmából, de fogyasztása előnyösebb. A capsaicint tartalmazó őrölt paprika — különösen ha régebbi — könnyen kőképződést okozhat a szervezetben.

Száz szónak is egy a vége: fogyasztunk paprikát nyersen és őrölve, de ne kérkedjünk azzal, hogy nekünk a minél erősebb kell!

Műselvem ingek
gyártási hibák miatt előnyös áron kaphatók az
Industria Lănei S. A.
kicsinyben elárusító lerakotában.
Timișoara, 1, Bădeă Cârțan-tér 1.

Városi ember a mezőgazdasági kiállításon

Irta: ASZLÁNYI KAROLY

Minden évben elnéztek a mezőgazdasági vásárra.

Ezzel már az autóbusszon találkozottam Odón barátommal, akiről tudom, hogy az állatvilágból csak a verebék s az ügétő favoritjait ismeri. De Odón viszont mindenhez ért, amint az köztudomású; a mezőgazdasági kiállításra zöld vadászkalapban és sárga csizmában igyekezett, nehogy városi embernek nézzék; és őszintén bevallotta, habozik, hogy mutakozzék-e velem a vásár területén. Végül, sajnos, úgy döntött, hogy kalauzolja engem a vásár sajátos világában, ahol én, természetesen, idegenül mozognék nélküle.

— Ezek a bikák, — mondta habozás nélkül a tehenekre mutatva, — amelyek különböző díjakat nyertek. Te bizonyára azt kérdezed magadban: miért nyertek ezek díjakat?

— En azt nem kérdezem magamban, — felelttem keserűen.

— De igen, csak nem valld be, mert restelled tudatlanságodat. Ezek a bikák itt, kérlek, a sulyuk szerint nyerne. Tavaly elítéltek egy gazdát, aki a vásár előtt két hónapig ólomvízzel itatta a bikáját, hogy nehezebb legyen. Most bemegyünk a sertésekhez. Már a szagról megismerem őket.

Valóban, beléptünk a juhokhoz.

Odón megmagyarázta, hogy ezek a híres jorksiri juhok, amelyek gyapjából készül a joghurt. Alapos ember lévén, mindjárt elcipelte a joghurtkészítéshez: ő legalább annak tartotta. Szerintem újfajta kerekcsut volt.

Másfélóra múltán feladtam ellenállásomat s elismertem, hogy neki van igazsága. Újabb ismerősök csatlakoztak hozzánk és Odón most már, mint idegenvezető, széles hatáskörű előadásokat tartott. Így például a baromfiaknál.

— Ezek itten nemesített baromfiak, amint látjuk. A nemesítés úgy történik, hogy különféle tojásokat összeöntenek. Ugyancsak ez a módja a keresztezésnek is. Így keletkeznek a galambtyukok, a tyukgalambok, a kacsalud és a kendermagos öszvér.

— A mütrágya, — mondta Odón, — az nem más, mint mesterséges trágya, amelyet tavasszal a földbe hirtenek és nyárra kikel. A mütrágya annál kiadósabb, minél többet öntözik és trágyázák.

Elvitt a kutvákhöz. Itt aztán elemében volt. Bemutakozott mindenkinek és el-

mondta, hogy ő maga is kutyatenyésztő. Azonnal megállapította egy puliról, hogy komondor- és dobermann-keresztelés; és rá akart beszélni, hogy vegyek egy spanielt.

— A spaniel a világ legokosabb kutyája, — mondta. — Nekem is van egy spanielem, amely olyan okos, hogy aznap, amikor a belügyminiszteri engedéllyel megváltoztattam a nevemet: megharapott. Nem ismert meg.

Félórással borkóstoló következett. Ennek örültem, remélve, hogy berug és valahol elalszik. Ellenkezőleg, a bor fellekesítette. Különösen, amikor megivott egy félliter barackpálinkát abban a meggyőződésben, hogy rizling.

Igen jó kedve kerekedett s alkudozni kezdett egy Nonius-osikóra. A gazda örült, hogy vevője akadt s ödönt nem lehetett lebeszélni. Megvette a lovat s kivette az istállóból.

— Most mit csinálsz vele? — kérdeztem mély részvétellel. (A lovat sajnáltam.)

De Odón nem jött zavarba: betette a ruhatárába.

Érezte, hogy bámulattal figyeli szakértő magatartását a többi városi, s ettől végkép megvadult. Kettéharapta a buzamintát és megállapította, hogy nikotintartalma van. Egy traktor megvásárlásától csak az tartotta vissza, hogy nem tetszett neki a színe. Ellenben vásárolt kétszáz darab puszpángcsemétet, öt olajozókannát, két pár bronzpulykát, negyven kecskegidát, háromféle istállófedő palát, egy zsák tulipánhagymát és egy karkanfészt.

Gyönyörű volt a kiállítás, de csak négy óra után, amikor Odón elvitte a felesége, akit a telefonon hívattam a helyszínre. A dolog nem ment könnyen, mert Odón haza akarta vinni; a lovat és a tulipánhagymákat, mert estére vendégeket várt, akiknek lóhúst akart adni tulipánhagymamártással.

Szerencsére Odón né kijelentette, hogy vagy ő, vagy a ló! — mire Odón habozás nélkül a lovat választotta, majd rövid dulakodás után engedelmesen hazament, ahol minden bűnét levezekelte.

Az ég mindjárt kékebb lett s a Nap is vidámabban ragyogott odafent. Hogy egészen őszinte legyek, én is vásároltam egy komondort és két benzínmotoros permetezőgépet, amelyekkel feleségem rögtön elizött a háztól, tekintve, hogy a negyedik emeleten lakom.

Felfegyverzett francia ifjak megfáradtak egy csendőrlaktanyánál

Hivatalos megállapítás szerint a támadásnál angol eredetű fegyvereket használtak.

Vichy. (Rador). A német távirati iroda jelenti:

Hivatalosan közlik, hogy husz francia egyén, akiket a kötelező munkaszolgálat keretében besoroztak, Puy de Dome départmentben fegyveres támadást intéztek egy csendőrlaktanya ellen, azzal az ürüggyel, hogy fogvatartott két társukat kiszabadítsák.

Egy ismert terrorista vezetésével behatoltak a laktanya irodájába és gépfegyverekkel és revolverekkel lövöldözni kezdtek a csendőrökre. A jelenlévő tisztviselőknek nem volt lehetőségük a védekezésre. Egyikük súlyosan megsebesült és összeesett, mire a terroristák egyike megadta neki a kegyelemlevést. Két csendőr súlyosan megsebesült. Dulakodás közben a terroristák véletlenül saját vezetőjüket is megölték, aki — mind a hivatalos jelentés megállapítja — hirted bűnöző volt és nemrég szabadult ki a fogházból.

A hatóságok azonnal intézkedéseket fogantattak a tettesek kézrekerítésére. Valamennyi terroristát sikerült elfogni. Kiderült, hogy közülük többen már lopás és rablás miatt több ízben el voltak ítélve. A többiek félrevezetett francia ifjak, akik terrorista vezetőik és az ellenséges propaganda áldozataul estek.

Megállapítás nyert — mondja a hivatalos jelentés — hogy a terroristák által használt fegyverek angol eredetűek.

Rádió

JUNIOUS 20, VASÁRNAP

BUCURESTI: 7.55 Hírek, reggeli zene. 8.40 Gyermekek órája. 9.30 Isten-tisztelet közvetítése. 12 Hírek. 13 Dél-utáni zene. 13.50 Német hírek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Katonák zúnnenek. 16 A falu órája. 17 Műsor munkások számára. 18 Rádióelőfizetők kívánság-hangversenye. 19 Külföldi vándorok dala. 19.45 Hírek. 20 Szórakoztató zene. 20.25 Háborus krónika. 22 Hírek, sport. 22.20 Könnű zene.

RADIO MOLDOVA: 9.30 Isten-tisztelet közvetítése. 11.20 Vallások krónika. 13 Könyvi zene. 13.30 Hírek. 13.45 Zenekar. 18.30 Harmonikazene. 21 Hírek.

BUDAPEST I.: 7.45 Reggeli zene. 8.15 Hírek. 9 Unitárius Isten-tisztelet. 10 Római katolikus egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus Isten-tisztelet. 12.15 Zenekar. 12.55 Előadás. 13.30 Hanglemezek. 13.45 Hírek. 14.20 Mezőgazdasági előadás. 15 A táborknén, operett Fedák Sárival. 18 Dalok. 18.50 Hírek. 19 Csevegés. 19.10 Művészet, a színeiben hangképek a vasárnap sportjáról. 21.15 Hanglemezek. 21.40 Hírek. 23.10 Filmadalok. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 9 Hanglemezek. 12.15 Schubert „Vonósötös”. 15 Táncczene. 18 Előadás. 19 Zenekari hangverseny. 21 Hírek.

Ma A R O-sláger!

Az árva (Tereza Venerdi) az év kimagasló eseménye

Az árva (Tereza Venerdi) az olasz filmipar legnagyobb sikere

Az árva (Tereza Venerdi) Vittorio de Sica mint rendező és színész

Az árva (Tereza Venerdi) paselma Dufan az olasz Deanna Durbin

SPORTESEMÉNYEK

Chinezul-CAMT-CFR kerületi kupa mérkőzés lesz vasárnap Timișoara-Temesvározt a Banatul pályáján hat órai kezdettel. A kerületi kupában különben nyolc csapat vesz részt és azt KK-rendszer szerint, két fordulóban kieséssel játszik. A kupáért folyó további három mérkőzés: Banatul-Vulturii, a Banatul pályáján negyed ötkor. Az Electrica-pályán pedig negyedötök Electrica-UBT és hat órakor Ripensia-Progressul mérkőzés lesz.

Ökölívásban is Chinezul-CAMT-CFR találkozó van vasárnap. A viadal műsorán tíz pár szerepel. A CFR öklözőinek névsora: Liteanu, Negru II, Marin D., Weisz, Asteleanu, Grădina, Todor, Bretoi és Cocos. A Chinezul-CAMT öklözői: Jorj, Kovalik, Zámbová, Marta, Germán, Sporea, Sávits, Martin, Farkas és Popovits. Az utóbbinak az Olaszországban járt aradi öklöző óriás. Pota lesz az ellenfele. Pota ösztől kezdve a Chinezul-CAMT színeiben versenyez majd. A nagy érdeklődésre számot tartó viadalt vasárnap délelőtt réltizen-

egy órai kezdettel az Apollo-mozí nyári kertjében rendezik. Beléptidőjök 60—120 lejig.

Néhány uszóeredmény a budapesti versenyekről: Novák Ilonka a 400 m-es gyorsuszásban 5:52.8 idővel győzött Albach előtt. A 100 m-es hölgy hátuszást ugyancsak Novák Ilonka nyerte 1:21.2-vel, míg a 200 m-es női melluszásban 3:29-el Stefan győzött a 3:29.8-at uszó Somhegyi előtt. — Most tartották a középiskolások uszóbajnokságait is. 100 m gyors: 1. Szatmáry 1:04. 2. Csúvik 1:04.5. 400 gyors: Szatmáry 5:29.2. 200 mell: Németh 2:54.4. 3×100 váltó: 4:07.

A német atléták közül Bongen vasárnap a sulylökésben 14.40 m-es dobással győzött, míg Bour a távolugrást 7.21 m-el nyerte.

Osendarp 10.6-ot futott vasárnap a hollandiai Leidenben 100 m-en. **Svédország-Svájc 1:0**, a két ország közötti válogatott mérkőzést Stockholmiban tartották.

Apróhirdetések

ODAAJÁNDEKOZNAM, éber, nem harapós, fiatal házőrző kutyát állatbarátoknak. Arad, Cogańiceanu-utca 10 szám. (525)

TISZTA, új, női kékításká, bőrből készült, teljesen korszerű, eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (526)

9 és 1/4 METERES regatta-csónak, teljes felszereléssel eladó. Arad, Doamna Balasa-utca 207a. (527)

RÁDIÓ, 4 plusz 1. szuper, legújabb típusu, Blaupunkt, eladó. Arad, General Coanda-utca 33, délután 2-8 között. (528)

ELADÓ használt, jó állapotban lévő, külső és belső keréppárgumi, gumicső, varrógép, körülbelül 400 darab regénv és 25 kg. szilvaj. Megtekinthetők 10-től 4-ig. Veszék törött és használható gramofon-lemezeket. Arad, Brajanu-utca 3 szám, 2 ajtó. (529)

CORSO-mozi, Arad

Előadások 3, 5, 7, 9 kor
Ma a német és francia filmvígjáték együttes vígjáték-remekje:

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

KETTŐ, esetleg három szoba, konyha és fürdőszoba-használattal, butorozva vagy butor nélkül, telefon-használattal, azonnal kiadó. Bővebbet „Postavaria Ardeleana” üzletben, Arad, General Berthelot-ut 4, színházzal szemben. (530)

ELADÓ hálószoba, ruhaszekrény, üzletbe-rendezés, jégsekény, jazzdobok, evőszék. Arad, Bratianu-utca 3. Select cukorka-üzlet. (532)

MALMOSOK figyelmébe! Hámozógép, darálókövek, elsőrendű kivitelesen, raktáron és rendelkezésre. Gombár József, Arad, Mihail Viteazul-tér. (533)

SÜRGŐSEN vennék excenter-prést, 100-120 tonna nyomással. Ajánlatok gyártási év és gyártmány megjelölésével: Grundmann, Fabrica de Fierarii, Arad, céghez kérünk. (534)

MERINO-BIRKA. anyák, ürök és barányok (nem mustra), 320 darab, eladó egy tételben. Camnai gazdaság, Camna, oasta Sibiria. Arad-megye. (535)

HATSCHER-ügyműködés, Arad Carol-körút 17. Távbesszélő, 16-95 Ft. Ajánlatok. Összegek ezrekben. — 425 kat. hold bányai prima, épületekkel (részekben is), holdanként 80. — Timișoara-tól 20 km-re 240 és 130 kat. hold á 80. — Arad-megyei 171 kat. hold élőholt felszerelés, 16.000. — Arad határában 34 kat. hold épületekkel, gyümölcsös és elsőrendű szántó 7000. — Arad-megyei 34 kat. hold tanyával 3000. (536)

NYAKKENDŐT készítenek, régiókat javítok, tisztítok fordítok. Arad, Corneil Leucuta-u. 43, 3. ajtó. Átvesszi: Anponyi-cég és Victoria-harisnyauzlet, Dengli-ház. (537)

MŰ-TÖMEST (stoppolást) mű-szővést nyakkendő-fordítást legszélesebb, legmegbízhatóbban készítenk. Arad, Avram Iancu-tér 2. első emelet. (423)

200 DARAB fajtisztító Angora-nyul. részben vagy egészben, tiszta új kettővel együtt eladó. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu 4. (508)

CORSO-MOZI

Előadások 3, 5, 7, 9 kor TELEFON: 38-95

Megbűvölte e.vezi a közönség
FEDORA Amedeo Nazzari, Luisa Ferida, Osvaldo Valenti, Sardou remekműve.

ÜGYES dobozgyári leányokat alkalmazunk. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (531)

KÜLÖNBEJÁRATU, szép, butorozott szobát, kerek fürdőszoba-használattal, azonnalra. Ajánlatokat „Nagy árat fizetek” jellegre timișoari kiadóba kérek. (4371)

IRATOKKAL rendelkező, jobb nő vállalna kisebb háztartás vezetését, vagy gyermek gondozását, esetleg nagyobb háztartásba menne mint kifogástalan főzőnő. Értekezni Timișoaran 16-02 távbesszélő szám alatt. (4374)

ARATÓGÉP, Walter Wood gyártmányu, vadonatúj ponyvákkal eladó. Velicsek Gusztáv, Semlacul-Mare. (4361)

ÓVADEKKAL bíró keresztény uriaszony bármilyen bizalmi állást keres, lehetőleg pénztár, vagy strazza-kezeléshez. Ajánlatokat „Kifogástalan német” jellegre a timișoari kiadóhivatalba kér. (4387)

FÉRFIÖLTÖNYÖK, felöltők, valódi angol szövetből készült, kifogástalan állapotban lévő, eladók. Megtekinthetők naponta reggel 9-ig. Timișoara V., Martirul Cernearu-u. 10. (4363)

KENDERFONAL, 2-300 kg., elsőrendű minőségű, 5-ös számú, eladó. Érdeklődők címeiket „Szép áru” jellegre a timișoari kiadóhivatalba nyújtásuk be. (4364)

MEGBIZHATÓ nőt felfogadunk irodai munkára. Ajánlatokat a timișoari kiadóhivatalba „Szorgalmas” jellegre kérünk. (4365)

FARADÓNYÓK, használt állapotban lévő, valamint tábla- és tükrövegek, fali ingóra, jégsekény, nénszekrény, aragáz-tűzhely, aragáz-vasalók eladók. Felvilágosítást szíveségből 1-3 között Timișoara II., Bontila-u. 2, 7. ajtó alatt nyújtanak. (4366)

URANIA filmszínház, Arad

Távbesszélő 12-32

Ma bemutató. A svéd filmgyártás „határköve”. Eredeti felvételek. Pompás rendezés. Előadások 3, 5, 7, 9 órakor

Vihar az Északi tengeren

2-3 GYERMEKKEL foglalkoznék, szórakoztatná őket művelt uriaszony, ki a román, magyar, német nyelvet kifogástalanul bírja. Ajánlatokat a timișoari kiadóhivatalba „S. R.” jellegre kér. (4389)

1/4-es KERÉKPÁR, kifogástalan állapotban lévő és konyhaszekrény olcsón eladó. Timișoara IV., Vacarescu-u. 5, Feuerstein. (4390)

INAST, jó házból valót, felfogadnak jó fizetéssel. Cim: Plesz János, cserépkályhagyár, Timișoara V., Plavosin-u. 19. (4391)

ELADÓ ceru-rece, valamint fehér len asztalterítő, fekete crep-szatén, himzett, japán kimono, továbbá keresztreszterla-bor. Timișoara II., Negruzzi-u. 9, 7. ajtó. (4392)

LELKISMERETES nevelőnőt, német nyelvtudással bíró, azonnal felfogad Bar-náné, Timișoara, Neulucea-u. 49. (4393)

KOMBINÁLT, diófából készült szoba, 2-személyes hencserrel (rekamével), valamint korszerű, gyapjú szőnyegek eladók. Megtekinthetők 1-4-ig. Timișoara IV., W. Mühle-u. 8, 5. ajtó. (4394)

SZOBÁ-KONYHÁS lakást keres azonnalra vagy július 1-re fiatal házaspár. Cim: Timișoara III., Romulus-u. 25, 7. ajtó. (4396)

UTCAI szoba, szépen butorozva, esetleg konyha-használattal is, kiadó. Nem külön bejárattal szoba. Ugyanott 110 voltos por-szívógép eladó. Timișoara I., Sibiu-u. 1. (4392)

ELADÓ szép konyhabutor, mosdó, kerevet, pole (etazser), teknő dzsza valamint szép képek és kerek asztal. Timișoara, Milano-u. 14, a házfelügyelőnél. (4356)

14 METER finom, fehér, 95 széles, vékony vászon eladó. Timișoara IV., I. C. Bratianu-u. 16, 10. ajtó. (4397)

4170-es SZÁMÚ kerékpárról elveszett az engedély (permis.) Megtalálójá adja át Kozák műhelyében, Timișoara, I. C. Bratianu-u. 16. (4398)

GYERMEKEK (1-2) teljes ellátását vállalna kertés házban, korszerű lakásban uri család. Cim a timișoari kiadóhivatalban. (4399)

BARNA BÖRTALPU, valamint fiatalpu felpők, kifogástalan állapotban lévő, sürgősen eladók. Timișoara II., Baba Dochia-u. 14. (4400)

FŐZÉSHEZ ÉRTŐ, megbízható mindenest azonnal felfogadnak. Timișoara III., Tudor Vladimirescu-sor 4. I. em. Jelentkezni délután 10-ig. (4401)

KERESEK tiszta, rendes, jó bizonyítványval rendelkező mindenest július 1-re. Bővebb felvilágosítást Timișoara II., O. Iosif-u. 32 szám alatt nyújtanak. (4402)

50-ÉVEN felüli bejárónőt azonnal felfogadnak. Timișoara III., Romulus-u. 34, I. emelet. (4403)

ZONGORA, angol szerkezetű, fekete, rövid, eladó. Értekezni Timișoaran 36-40 távbesszélő szám alatt lehet. (4404)

VESZÜNK barna vagy szürke bundát és kis szkunksz-gallért. Ajánlatokat a timișoari kiadóhivatalba „Szörme” jellegre kérek. (4405)

VASÚST eladó 5000 lejért. Timișoara V., Bucovinei-u. 20. (4406)

2-DARAB kifogástalan állapotban lévő, egyszerű hencser, egyenként 25.000 lejért, valamint kicsi, kerek csészemű-egy eladó. Timișoara, Regele Ferdinand-ut 8, 3. ajtó az udvarban. (4419)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE

Mindazoknak a zsidóknak tudomására hozzuk, akiknek felmentési könyvecskéjük van, hogy a Romániai Zsidókörzpont Timiș Torontal-Temes Torontál megyei hivatalban (Timișoara-Temesvár, II. Kunz-sor 2.) legkésőbb június 23-ig a könyvecskéért járt illetéket kiegyenlíteni tartoznak, mert ellenkező esetben a könyvecskéket minden előzetes értesítés nélkül megsemmisítik.

A ROMÁNIAI ZSIDÓKÖRZPONT Timiș-Torontal megyei hivatala

ELADÓ daráló, 5-10erős, motorral, betegséggé miatt. Timișoara II., Ghiroda-u. 4. (4384)

ELADÓ üzembíró állapotban lévő kalapácsos daráló-malom, 30 HP. benzin-motorral, szíjazatokkal, stb. Megtekinthető bármikor. Karadzsov Matei, Timișoara, Besenoveche. (4382)

VESZEK jó állapotban lévő 2- vagy 3-személyes kajákat. Ajánlatokat a következő címre kérek: Timișoara, T. Vladimirescu-sor 25, földszint 6. (4384)

HAZVEZETŐNŐNEK menne 39 éves keresztény, magányos, komoly urinő, vagy anyahelyettesnek 1 gyermekhez. Ajánlatokat a timișoari kiadóhivatalba „Kifogástalan háziasszony” jellegre kér. (4385)

FÉRFI-trenchcoat, vízhatlan, kifogástalan állapotban lévő, eladó. Megtekinthető 8-3-ig. Timișoara I., Milano-u. 16, 1. ajtó. (4386)

VENNEK használt, de jó állapotban lévő segéd-motort, kerékpárra, Érdeklődni 2-7-ig lehet. Voinea Nicolae, Timișoara II., Lautariilor-u. 1. (4382)

MŰVELT uriaszony, kitűnően főzni, sütni tudó, állást keres, esetleg félnapra. Ajánlatokat „H. Sz.” jellegre a timișoari kiadóhivatalba kér. (4388)

2 ÁGY, szekrény, valamint több más bitordarab eladó. Timișoara III., T. Cipariu-u. 6. (4375)

TAKARITÓNŐT felfogadnak a délelőtti órákra. Timișoara III., Motilor-u. 22a, I. em. balra. (4377)

ELADÓ falépcső, oszlopok, összehajtható vasgép, sodrony, valamint 1 pár 40-es, kifogástalan állapotban lévő sötétkék sevrő női cipő. Timișoara I., Milano-u. 16, 3. ajtó. (4378)

KERESEK július 1-re, fiatalember részére teljes ellátást, lehetőleg külvárosban, kertés helyen. Cim: dr. Messer, Arad, Carol-körút 24. (4379)

FIATAL urileány, irodai, valamint üzleti szakmában jártas, elhelyezkednék. Érdeklődésnek felvilágosítást szíveségből Timișoaran II., Dacilor-u. 25 szám alatt lévő falatozóban nyújtanak. (4380)

IDŐSEBB bejárónőt kéttágu csalárhoz felfogadnak a délelőtti órákra. Jelentkezni 5-7 között. Timișoara II., P. Tegle-u. 1, I. em., 7. (4381)

ÜRES LADAK, elsőrendűek, eladók. Olympia-irógépüzlet, Timișoara I., Lonovici-u. 5. (4367)

MEGBIZHATÓ mindenest, ügyes, tisztát, felfogadnak jó fizetéssel. Jelentkezni Barth rádióüzletében, Timișoara II., Dacilor-u. 1. (4368)

MINDENES bejárónőt felfogadok. Főzéshez értő előnyben. Timișoara IV., Fröbl-u. 52 sz., 4. ajtó. (4369)

POLOSKA, moly- patkányirtást szavatolással vállal Tályai. Timișoara II., Eroilor dela Tisa-körút 95. 11-es ajtó, vagy Eugen de Savoya-u. 11, a ház mesternél. Távbesszélő 25-56. Acomboy. (4370)

GYERMEKKOCSI, sötét kék, jó állapotban, eladó. IV., Str. Gelu 41. (4371)

JÖMENEDELŐ falatozó elköltözés miatt sürgősen eladó. Timișoara II., Mareșal Joffre 14. (4376)

SÜRGŐSEN keresek olyan nőt, ki egyedül álló hölgy ápolását, ellátását vállalná, szőrény lakás és fizetésért. Cim a timișoari kiadóhivatalban. (4487)